

Ս. ԱԹՈՌՈՅՑՍ ՀԱՄԱՐ ԿԱՏԱՐՈՒԱԾ

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ԶԵՇՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Նկատի ունենալով Ս. Աթոռոյս մէջ եպիսկոպոսներու կարիքը, տարւոյս ընթացքին, Միաբանական Ընդհանուր ժողովը բուշարկեց Միաբանութեանս երէց անդամներէն հետեւեալ վարդապետներուն եպիսկոպոսական աստիճանի բարձրացման. — ՀՕԳ. Տ. ՀԱՅԱԶՈՒԻՆ Շ. ՎՐԴ. ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ ՀՕԳ. Տ. ՊԱԹԻԵՒ Շ. ՎՐԴ. ՎՐԹԱՆԷՍԵԱՆ ՀՕԳ. Տ. ՍԵՐՈՎՔ Շ. ՎՐԴ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՀՕԳ. Տ. ՀԱՅԹԻԿ Շ. ՎՐԴ. ԱԼՎԱՆԵԱՆ ՀՕԳ. Տ. ՇՆՈՐՀՔ Շ. ՎՐԴ. ԳԱԼՈՒՏԵԱՆ :

Յիշեալ վարդապետներէն Հոգ. Տ. Սերովք Շ. ՎՐԴ. Մանուկեան, իրեւ Կաթողիկոսական Լիազօր Պատուիրակ եւ Առաջնորդ Եւրոպայի թեմին, կը գտնուէր Փարիզ, իսկ Հոգ. Տ. Շնորհք Շ. ՎՐԴ. Պալուստեան՝ Առաջնորդ Գալիֆորնիոյ թեմին, կը գտնուէր Ֆրէզնո :

Կիրակի, և Սեպտեմբերի երեկոյեան ժամերգութենէն ետք, Մայր Տաճարին մէջ, Հոգ. Տ. Տ. Հայկազուն, Պարզեւ եւ Հայրիկ Վարդապետները ստացան Մայրագունութեան տասը աստիճանները, Պատոր Տեղապահ Ամեն. Տ. Եղիշէ Սրբազնէն :

Ս. Աթոռոյս մէջ գտնուող եպիսկոպոսական թեկնածուները Մելք. 17ին մեկնեցան Ս. Էջմիածին, Ազգ. Եկեղեցական Ընդհ. ժողովին եւ Կաթողիկոսական ընտրութեան յարակից խնդիրներու շուրջ, որմէ ետք Տեղապահ Սրբազնը փոխադարձ սիրալիր արտայայտութեամբ շնորհաւորեց նորապասակ Սրբազններնը :

Այս ուրախ առիթով, Սիօն, ի գիմաց Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան եւ անոր Պետին՝ Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր, կը մաղթէ նոր ծեռնադրեալ իր միաբանակից եղբայրներուն երկար եւ առողջ կեանք, որպէսզի աստուածահանոյ եւ ազգօգուտ իրենց գործերը շարունակեն ի փառս Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ :

Այս ուրապասակ Սրբազնները Ս. Աթոռոյական երկուշաբթի, 24 Հոկտեմբերի երեկոյեան :

Գեր. Սրբազն Հայրերը, որոնցմէ կը բացակայէր Գեր. Տ. Սերովք Եպս. Մանուկեան, Վանքի աւագ դռնէն ընդունուեցան «Հրաշափառ»ով եւ ժողովուրդի հոծ բազմութեան մէջէն առաջնորդուեցան Մայր Տաճար, ուր կատարեցին իրենց ուխտը Ս. Գլխադրի մատրան մէջ։ Ապա բարձրացան Պատրիարքարանի լուսազարդուած դահլիճը, ուր կը սպասէր Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրն ու Միաբանութեան անդամները։ Գեր. Տ. Հայկազուն Ս. Եպս. Սրբահամեան հաղորդեց Գեր. Տեղապահ Սրբազնին եւ ներկաներուն Նորընտիր Ս. Հայրապետին եւ Հայրենիրի մեր ժողովուրդին ողջոյնները ու համառօտիւ խօսեցաւ Ս. Էջմիածնայ Մայր Տաճարի վերանորոգման եւ Կաթողիկոսական ընտրութեան յարակից խնդիրներու շուրջ, որմէ ետք Տեղապահ Սրբազնը փոխադարձ սիրալիր արտայայտութեամբ շնորհաւորեց նորապասակ Սրբազններնը։

Այս ուրախ առիթով, Սիօն, ի գիմաց Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան եւ անոր Պետին՝ Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր, կը մաղթէ նոր ծեռնադրեալ իր միաբանակից եղբայրներուն երկար եւ առողջ կեանք, որպէսզի աստուածահանոյ եւ ազգօգուտ իրենց գործերը շարունակեն ի փառս Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ :

Աստուեւ կուտանք մեր նոր ծեռնադրուած եպիսկոպոսներուն կենսազրութիւնները։

ՀԱՅԱԶՈՒԻՆ ԵՊՍ. ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ

Ծնած է Վան (Բերդակ) 1906ին։ Խախական կրուրիւնը սացած է իր գիւղի ծխական դպրոցին մէջ։ 1915ի զարդին իր ծնողաց նետ մեկնելով Հայաստան, հոն մնա-

Եպիսկոպոսական ծեռնադրութեան հանդիսաւոր արարողութիւնը, որուն ներկայ եղած են պետական բարձրաստիճան հիւրեր եւ օտար յարանութեանց պետեր, տեղի ունեցաւ Եշ. 6 Հոկտ.ին, Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարին մէջ, Իջման Ս. Սեղանին առջեւ։

յած է մինչեւ 1918: Ապա վերադարձած է Վան և 1918ի տեղահանութեան անցած է Պարակասան և իրավ: Ճամբան կորսոնցուց է ճնշողը և մած առաջրելոց որքանց: 1922ին փոխադրուած է Երուսաղեմ և 1923ին մած է Ժառանգաւորաց վարժարան: Ժառանգաւորաց օրջանը աւարտուծ է 1926ին և մած Ընծայարան իրեւ Կիւլպէնիկան սան, աշակերտելով Հոգելոյս Տ. Դուրեան Պատրիարքի և Քարգեն Մթքազանի: Աբեղայ ձեռնադրուած 1930 Յունիս 22ին, Պատր. Տեղապահ Տ. Մեսոն Մթքազանին: Վարած է զանազան պատօններ: Տեսուչ Ս. Գրէշի և Ս. Ասոււածածնայ տաճարին, Տեսուչ Թուպպէի 1936-41, և տպա Կալուածոց Տեսուչ Ս. Արքուոյ 1941ին մինչեւ այժմ: 1951ին ընտրուած է Ժառանգաւորաց Վարժարանի և Ընծայարանի Տեսուչ. ցարդ կը զար այդ պատօնը: Քանից ընտրուած է ուպակ Տնօրին Ժողովոյ անդամ: 1931ին ապին զասաւանդած է Ժառ. Վարժարանի, Ընծայարանի և Ս. Թ. Վարժարանին մէջ:

Իրեւ աւարտական նույն ուսումնասիրած է Յովհաննես Օձնեցիի «Ընդդեմ երեւուրականաց» հառը: Լանջախաչ և ծաղկեայ փիլոն ստացած է 1935ին: Ապիսկոպոս ձեռնադրուած է 1955 Հոկտեմբեր 6ին:

ՊԱՐԴԵՒԻ ԵՊՍ. ՎՐԹՈՆԵՍԵԼԻՆ

Մնած է 1906 Մայիս 8ին, Փոքր Ասիոյ Պալրէսկիր Խաղաքի, աւազանի անունով Եղինիկ: Հայրը Վրքանես կառավարական պատօնայ, Անտոնաց Տնօրինութեան Աւագ Քարտուզար և անդամ տեղոյն Քաղաքական ժողովին: Մայրը՝ Կիւլիսնը (Վարդուհի): Եղբայրներուն մէջ երրորդը եղած է, ունինալով հոյ մըն ալ, Մաննիկ անունով:

Նախանկան կրուրինը առած է տեղոյն ազգային մանկապարտէկզին և Նախակրարանին մէջ: Ապա անցած է Կ. Պոլիս, և Գում-Գափուի մօս, Լանկայի Մինասեան վարժարանին մէջ երկու տարի (1918-1920) իր ուսումը շարունակած է: Առակերտած է նաև Պոլսոյ Կեդրոնական Վարժարանին (1920-1923):

Արմասի խնամակալութեան՝ Կ. Պոլսոյ

Պալարի մէջ բացած Ընծայարանին 5 առակերտներէն միակը եղած է որ ընդգրկած է կրօնական ասպարէզը: 1925ին Երուսաղէմ գալով, իրեւ Արմասի խնամակալութեան կողմէ դրկուած ժառանգաւոր սան, առակերտած է Ժառանգարան, Վարժարանին և ապա մած Կիւլպէնիկան Ընծայարանը, Բարգէն Մթքազանին (ապա Կարողիկոս), Մեսոն Մթքազանին (ապա Պատրիարք), Մկրտիչ Աղաւնունի Մթքազանին, Կիւրեղ Պատրիարքին (դեռ Վարդապէտ) և այլոց:

1926 Հոկտ. 3ին կը ձեռնադրուի Սարկուագ, իսկ 1930 Յունիս 22ին կուսակրօն Քահանայ, Կիւլպէնիկան Ընծայարանի 8 ընկերուով, Տեղապահ Մեսոն Մթքազանին: Նոյն տուրոյ Ծգոս. 23ին կը սամնայ Վարդապէտական զաւազանի իշխանութիւն: Տ. Թորգոն Պատրիարքին ստացած է Մարդկեայ Փիլոն 1934ին, իսկ Լանջախաչ 1935ին:

1939ին ի վեր եղած է անդամ և երկիցս Անհնադպի Տնօրին ժողովոյ. Եղած է նաև Գանձապէտ (1939ին ի վեր), Ժամուննոյ (1951ին ի վեր) և անդամ Գանձատան Մարմոյ (1941ին ի վեր): Բաց ասի, Հայր Պոլսու եղած է Աւագ Թարգման (1930-33), Տեսուչ Ս. Յարութեան Տաճարին (1936-39), Հիւրենիկալ և Հանդերձապէտ (1934-36), Դարպասընկալ (1941-42):

Բացի իր անիսիպ ուսումնասիրութիւններէն Պարզեն Մթքազան նրատարակած է երեք զիրեւ: 1. — Ս. Յարութեան Տաճարին մէջ Հայոց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղին, 2. — Ս. Յարութեան Տաճարը և Քիրիկմանը, 3. — Եղիշէ Պատմազիր և Վարդանանց Պատերազմը (1500 ամեայ Յովհեանին առիրով):

ՍԵՐՈՎԵՒԻ ԵՊՍ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Մնած է 1908ին, Վանի Ծվասան զիւզը: Տարագրութեան օրերուն անցած է Պարակասան և իրավ: Արք մնալով աշակերտած է Արարատան Մթքանոցին: 1924ին մած է Ս. Արքուոյ Ժառանգ. Վարժարանը: Սարկուագ ձեռնադրուած է 1926ին, Տ. Դուրեան Պատրիարքին, իսկ Աբեղայ 1930 Յունիս 22ին, Տեղապահ Տ. Մեսոն Արենպու. Նամնեան:

Նոյն տարին կը ստանայ Վարդապետական աստիճան: 1931-33 Լոնտսին մեջ, իր օծակից ծառաւու Վ. Գրդ. Գույումնեանի ներ նետեւած է համալսարանական դասընթացի: Վերադարձանալով Երևանակիմ, կը ստանձնեն ուսուցչական պատմություն զոյլ վարժարաններէն ներս, ինչպէս նաև «Միոն»ի փոխ-խմբագրութիւնը: 1939-1950 վարած է Ս. Թարգմանչաց վարժարանի տեսչութիւնը, իսկ 1945ին իրեն կը յանձնուի նաև ժառ. Վարժարանի եւ Ընդայարանի տեսչութիւնը: 1950 Յունուարին կը դրկուի Հիւս. Ամերիկա, որպէս Նուիրակ Ս. Արուոյ: Վերադարձալով 1951 Հոկտեմբերին, կը վերսանձնել զոյլ վարժարաններու տեսչութիւնը: Սակայն շարունակուող տրեսական տաքնապին պատճառաւ 6 ամիսներ եսէ կը դրկուի Հարաւային Ամերիկա որպէս Նուիրակ: Նոյն տանն, Երանեանուն Գեղարք. Զ. Հայրապետ զինք. կը նեանակէ Լիտօգր Պատուիրակ Արեւմտեան Եւրոպայի Թեմին եւ Առաջնորդ Փարիզի, հանգ. Արտավազ Սրբազնի տեղ: Հայր Մերովք 1953 Մարտին, Երևանակիմ մեջ, հանգ. Թուրքէն Արքեպահ Աստանակ աստանէ եսէ Մայրագունուրեան աստիճան, կը մեկնի իր նոր պատմութեանին: 1955 Սեպտեմբերին կը մեկնի Ս. Էջմիածին, մասնակցելու համար Ամենայն Հայոց Հայրապետի ընտրութեան, եւ այդ առքի Հոկտեմբեր 6-ին կ'օճուի նպիսկոպոս:

ՀԱՅՐԻԿ ԵՊՈ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ

Մնած է Աղբակ (Վան) 1909ին: 1915ին կը տարագրուի հայրենիքն եւ կը հաստառի Պարսկատան, ուրիկ կը զարքի Վասպուրականի կարաւանին ներ եւ 1917ին կը մտնի Պահուպայի որբանոցը՝ մինչեւ 1922, երբ որբանոցը կը փոխադրուի Երևանդիմ: 1924ին կը մտնի Ժառանգաւորաց Վարժարան, ուրուն բառամեայ ընթացքը կ'աւարտէ 1928ին եւ Մարկարագ կը ձեռնադրուի Դուռեան Պատրիարքէն, մտնելով յաջորդ տարին Ընդայարանի Ա. Դաստարան: 1932ի Վարդապահի տօնականութեան, Հոգելոյս Տ. Թուրզու Պատրիարքէն:

1933ին կ'անտրուի Աւագ Թարգման Ս. Արուոյ մինչեւ 1939: 1935-37 Տեսուչ Տպարանի, 1938-41 Տեսուչ Կալուածոց, 1941ին կ'անտրուի անդամ Տնօրին Ժողովովը: 1942-53

Ատենապետ Տնօրին Ժողովովը, 1947-55 Հայրականութիւն կը անդամ Աւագ Թարգման, 1952ին անդամ Գանձարան Յանձնախումբի:

Վարդապետական գաւազանի մասնաւոր իշխանութիւն կ'ընդունի Թուրզու Պատրիարքէն 1935ին. Եսնապէս ծաղկեալ փիլոս կրելու արտօնութիւն:

1937-40 կ'աւանդէ Գրաբար եւ Եկեղեցական Պատմութիւն ժառ. Վարժարանի Ա. Ե. Պատարաններուն:

1955ին կ'ընտրուի եպիսկոպոսական թեկնածու եւ կ'ընդունի Տեղապահ Գեղ. Տ. Եղիշէ Մբագանին Մայրագոյն Վարդապետական տօնութեան տար աստիճանները, Հոգ. Տ. Հայկազուն եւ Տ. Պարգև Վարդապետներու ներ:

1955 Հոկտ. 6ին կը ձեռնադրուի Ապիսակոպոս, Ն. Օ. Օծուրին Տ. Տ. Վազգէն Ա. Կարողիկոսին:

ՀՆՈՐՀՔ ԵՊՈ. ԳԱԼՈՒՍՑԵԱՆ

Մնած է 1913ին Իյէկ, Խոզդափի գիւղերէն: Կրոծ՝ տարագրութեան երկ ոչ արհաւիրեք, զեր բոլոր նետեանները: Ընտանիքը, բացի մօնկն՝ զոն գացած տարագրութեան:

1920-27 ընդունուած է զանազան Ամերիկան որբանոցներ՝ ուր ստացած է իր տարական կրուրինը: 1927ին ընդունուած է Ս. Արուոյ Ժառանգաւորաց Վարժարան: 1932ին ձեռնադրուած է Մարկարագ, իսկ 1935ին կուսակրօն հանանայ, Երանեանուն Տ. Թուրզու Պատրիարքէն: 1937ին կը ստանայ Վարդապետական աստիճան: 1940ին Հովիլ Հայթայի հայոց, եւ ստացած է լանջախաչ եւ ծաղկեալ փիլոս: Վարած է կարճ ժամանակի համար Ժառանգաւորաց Վարժարանի փոխ-Տեսչութիւնը: Պատմաննաջած է նաև Ս. Թարգմանչաց Վարժարանին մեջ եւ 1937-40 վարած է Տպարանի Տեսչութիւնը:

1941ին կը նեանակուի տեսուչ Անրիլիսի Պարեվլանիքին, ուր կը մնայ 3 տարի: 1945-1948 վարած է Լոնտսին Հոգ. Հովութեան պատմությունը: Տեսկնելով Ամերիկա, 1949-52 կը նեանակուի Հովիլ Նիւվարքի եւ Բերրըսընի: Այդ օրշանին վարած է Առաջնորդարանի պատմութեան կ'անդամ Տպարանի պատմութեան կ'անդամ Ա. Պատրիարքէն: 1952ին ստացած է Մայրագոյն Վարդապետի պատմութեան աստիճան: 1955ին ձեռնադրուած է նպիսկոպոս: